

Lukion tieto- ja viestintätekniiikan kehittämissuunnitelma 2016–2020

Oppilaitoksen nimi Suonenjoen lukio

Opiskelijamäärä 95

Johdanto

Elokuussa 2016 voimaan astuvassa opetussuunnitelmassa pedagogisen kehittämisen painopiste on erityisesti toimintatavoissa. Tämä tarkoittaa ns. laaja-alaisen osaamisen kehittämisen liittämistä kaikkeen opiskeluun, sekä teknologian laajaa ja tarkoituksenmukaista hyödyntämistä oppimisessa. Tulevaisuuden taidot edellyttävät uudenlaisia osallistamisen tapoja opiskelijoiden, vanhempien, opettajien ja yhteiskunnan välillä. Teknologia avaa uusia mahdollisuuksia toimijoiden väliseen vuorovaikutukseen ja opiskeluun.

Oppilaitoksen tvt-visio 2020

Lukion toimintakulttuuri tukee ja kannustaa yhteisölliseen kehittämiseen, avoimuuteen ja osaamisen jakamiseen. Suonenjoen lukiossa sovelletaan ja käytetään monipuolisesti tietoyhteiskunnan mahdollisuuksia oppimisen, osaamisen ja vuorovaikutuksen parantamiseksi. Kaikille oppilaille turvataan yhtäläiset mahdollisuudet ja valmiudet käyttää tieto- ja viestintäteknikkaa opiskelussa, arkielämässä ja työelämässä. Tieto- ja viestintäteknikka on olennainen ja luonteva opiskelu- ja oppimismuoto kaikissa oppiaineissa. Verkko-opetuksen avulla ja yhteistyössä muiden lukioiden kanssa turvataan laadukas lukio-opetus paikkakunnalla.

Oppilaitoksen tvt-opetuksen tavoitetila 2020

1. TVT-opetuksen ja –oppimisen tukeminen
Tieto- ja viestintätekniiikan avulla voidaan mahdollistaa erilaisia oppimisreittejä, jolloin opiskelija voi toimia yhä enemmän henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa ja oman oppimisstrategiansa ehdoilla tehostaen opiskelua.
Lähiopetus on keskeisin opetusmenetelmä. Eri aineiden opetusmenetelmiin voidaan liittää verkko-opetusta. Videoneuvottelu- ja virtuaalikursseja kielten ym kurssien osalta jatketaan. Lukio on mukana yhteistyöverkostoissa, joiden tarjonnasta opiskelijoiden on mahdollista valita kursseja. Opinto-ohjauksessa ohjataan tarpeen niin vaatiessa verkon käyttöön ja verkko-oppimiseen.
Opiskelijoilla on tasa-vertaiset mahdollisuudet valmentautua sähköisiin ylioppilaskirjoituksiin aineenopettajan, oppilaanohjaajan, ryhmänohjaajan, rehtorin ja ATK-tukihenkilön avulla.
Opettajille korvataan etäopetuksesta ja mahdollisten verkkokurssien tekemisestä ja ohjaamisesta yhteisesti sovittujen sääntöjen mukaan.

2. Sisällöt (etäopetuskurssin sisältöjen tuottaminen)

Kaikilla opettajilla tulee olla valmius etäkurssien pitämiseen. Perehdyttämisessä auttavat koulun pedagoginen tukihenkilö, ICT-vastaava ja mahdollisesti Isoverstaan tukihenkilö. Sisällöt vaihtelevat oppiaineittain ja kurseittain, joten opettaja suunnittelee etäopetuksensa parhaaksi katsomallaan tavalla.

3. Osaaminen

3.1 Opettajien osaaminen

Täydennyskoulutusta verkko-osaamiseen järjestetään mm. veso-koulutuksina yhteistyössä eri verkostojen kanssa.

Kaikki opettajat opettavat tarvittaessa videoneuvotteluna ja virtuaaliopetuksena. Opettajat jakavat osaamistaan oman opettajakunnan kanssa sekä lukioverkoston opettajien kanssa.

3.2 Opiskelijoiden osaaminen

Opiskelijoilla tulisi olla lukio-opiskelussa ja sähköisessä ylioppilaskokeessa tarvittava osaaminen tieto- ja viestintätekniikassa. Tätä varten näitä taitoja tulee harjoitella niin oppilaanohjaajan kuin aineenopettajan johdolla.

Lukio-opintojen alkuvaiheessa opiskelijoille tarjotaan kurssi TVT-taitojen kartuttamiseksi.

Opiskelijat suhtautuvat luontevasti TVT:n käyttöön. Koulu pyrkii myös hyödyntämään opiskelijoiden tvt-osaamista.

Opiskelijoita tuetaan käyttämään erilaisia opiskelumenetelmiä.

4. Toimintaympäristö

4.1 Tukipalvelut

Resurssoidaan edelleen lukion atk-vastaavan työhön ja pedagogiseen ohjaukseen. Pedagogista tukea saadaan myös naapurilukioiden kanssa yhteistyössä. Lisänä on kunnan atk-tukihenkilön sekä Isoverstaan tukipalvelut.

4.2 Etäopetuksen oppimisympäristö

Oppimisympäristöinä voidaan käyttää esimerkiksi google classroomia, pedanettiä ja moodlea. Oppimisympäristöt ovat kehittyviä ja helppokäyttöisiä.

Toimintaympäristö on yhteinen yhteistyökumppaneiden kanssa.

4.3 Laitteet, verkot, ohjelmistot

Hyödynnetään koulun langatonta verkkoa, joka mahdollistaa opiskelijoiden omien koneiden joustavan käytön. Joka luokassa tarvittava laitteisto (tietokoneet verkkoyhteyksin, videotykki ja dokumenttikamera).

Videoneuvottelulaitteita ja muuta yhteisopetuksen mahdollistavia laitteita etäopetusluokissa.

5. Yhteistyöverkostot

Lukiossamme tehdään alueellista yhteistyötä, joka turvaa monipuolisen kurssitarjonnan ja vahvistaa näin lukio-opetusta paikkakunnalla. Oma lukio tarjoaa opiskelijalle pakollisten ja pääsääntöisesti valtakunnallisten syventävien kurssien opetuksen. Valinnaisten kurssien osalta opetus tarjotaan tarvittaessa jostakin verkon koulusta muihin kouluihin etäopetuksena tai verkko-opetuksena. Tämä edellyttäisi lukioden toimintakulttuurien yhdenmukaistamista.

Laajemmat yhteistyöverkot (esim. Isoverstas) tarjoavat lisää (maksullista) etäopetusta sekä kehittämistukea mm. opettajien koulutuksena.

1. Etäopetuksen ja -oppimisen tukeminen

Nykytila

Lukio on mukana lukioiden virtuaaliopetushankkeessa ja Itä-Suomen oppimisverkostossa. Yhteistyötä tehdään erityisesti Sisä-Savon lukioiden kanssa. Opiskelijat ovat osallistuneet oman lukion järjestämille etäopetuskursseille ja Sisä-Savon lukioista järjestettäville kursseille. Kurssit ovat olleet kielten ja reaaliaineiden kursseja. Suonenjoen lukioista etäopetukseen on osallistunut lukuvuosittain 10-15 opiskelijaa. Muutamat opiskelijat ovat tehneet Isoverstaan verkkokursseja. Opiskelijat ovat voineet suorittaa verkkokurssit maksutta.

Opiskelijat voivat tarvittaessa suorittaa itsenäisesti kursseja myös oman koulun opettajille sähköisesti.

Opettajille tarjotaan tukea videoneuvottelu- ja virtuaalikurssien vetämiseen (lukion pedagoginen tuki). Verkkokursseja lukion opettajat eivät ole tehneet. Verkkokursseista ja niiden suorittamismahdollisuuksista kerrotaan opiskelijoille opinto-ohjauksen yhteydessä.

Tavoitteet ja toimenpiteet 2016-2020

Aika	Tavoitteet	Toimenpiteet	Toimeenpano / vastuut
2016-2017	Etäopetuksen parempi sujuvuus. Sähköisten yo-kokeiden onnistunut pitäminen.	Etäopetusta tukevat laitehankinnat. Sähköisen koeluokan varustaminen ja testaaminen.	TVT-ryhmä, ICT-tuki, rehtori, Abitti-vastaavat
2017-2018			
2018-2019			
2019-2020			

Seuranta ja arviointi

Opetussuunnitelman toteutumisen arviointi.

Osallistutaan esim Isoverstaan arviointiin.

Kehityskeskusteluissa arvioidaan opettajien koulutuksen tarvetta.

2. Sisällöt (verkkosisältöjen tuottaminen)

Nykytila

Lukion opettajilla ei ole verkkokursseja. Iso-verkoston oppimisasihioiden ja kurssipohjien hyödyntäminen on vähäistä.

Opettajat tuottavat videoneuvottelu- ja etäopetuskursseja. Kaikilla opettajilla on valmius etäopetukseen.

Tavoitteet ja toimenpiteet 2016-2020

Aika	Tavoitteet	Toimenpiteet	Toimeenpano / vastuut
------	------------	--------------	-----------------------

2016-2017	Parantaa opettajien valmiutta etäopettamiseen.	Kouluttautuminen	
2017-2018			
2018-2019			
2019-2020			

Seuranta ja arviointi

Etäopetuksen järjestämistä ja toteutumista seurataan.

3 Osaaminen

3.1 Opettajien osaaminen

Nykytila

Opettajat ovat pitäneet etäkursseja. Sähköisiä oppikirjoja on ollut kokeilukäytössä muutamissa oppiaineissa.

Tavoitteet ja toimenpiteet 2016-2020

Aika	Tavoitteet	Toimenpiteet	Toimeenpano / vastuut
2016-2017	Parantaa opettajien valmiutta etäopettamiseen ja sähköisten kokeiden laatimiseen ja pitämiseen	Kouluttautuminen. Sähköisten kokeiden pitämistä lisätään.	abittitikkujen päivitys ja koeluokan ylläpito ICT-tukihenkilöllä. Aineenopettajat pitävät sähköisiä kokeita kaikissa oppiaineissa.
2017-2018	Pyritään lisäämään sähköisten oppikirjojen käyttöä opetuksessa.	Kannustetaan opiskelijoita ottamaan sähköiset oppikirjat käyttöön.	
2018-2019			
2019-2020			

Seuranta ja arviointi

Seurataan arvioidaan opettajainkokouksissa ja kehityskeskusteluissa.

3.2 Opiskelijoiden osaaminen

Nykytila

Opiskelijat käyttävät internetiä ajankohtaisen tai oppikirjoista puuttuvan erityistiedon ja materiaalin hankintaan tehdessään erilaisia esitelmiä, raportteja ja kurssitöitä. Opintojen alussa ensimmäisessä jaksossa opinto-ohjauksen kurssilla tutustutaan oppimislustoihin ja sähköisten opiskelumateriaalien käyttöön. Peda.netin käytön osaaminen yleisesti melko hyvää. Lukio tarjoaa opiskelijoille valittavaksi 2 atk-kurssia: kuvankäsittely- ja ohjelmointikurssin. Opiskelijat voivat suorittaa yliopiston ja ammattikorkeakoulun tietojenkäsittelytieteenopintoja etäopiskeluna.

Tavoitteet ja toimenpiteet 2016-2020

Aika	Tavoitteet	Toimenpiteet	Toimeenpano/ vastuut
2016-2017	Opiskelijoita opastetaan käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa vastuullisesti, turvallisesti ja ergonomisesti	Ensimmäisenä opiskeluvuotena tarjotaan peruskurssi eri ohjelmistojen käytöstä tietojenkäsittelystä. Sähköisten kokeiden pitämistä pyritään lisäämään	Opettaja suunnittelee ja toteuttaa peruskurssin. Aineenopettajat pitävät sähköisiä kokeita kaikissa oppiaineissa.
2017-2018	Opiskelijoiden perehdyttäminen eri oppiaineissa tarvittaviin ohjelmistoihin	Aineenopettaja harjaannuttaa omassa oppiaineessaan tarvittavia tv-taitoja	
2018-2019			
2019-2020			

Seuranta ja arviointi

Vuosittain kerätään palautetta etäopetuksen sujumisesta opiskelijoilta. Seurataan suoritettujen etäkurssien kokonaismäärää ja oppilaskohtaista määrää. Arvioidaan myös opiskelijoiden etäkurssien arvosanoja lähiopetuksen arvosanoihin.

Aineenopettaja kerää palautetta opiskelijoilta sähköisten materiaalien käytöstä ja tv-taitojen karttumisesta esimerkiksi kurssipalautteena.

4 Toimintaympäristö

4.1 Tukipalvelut

Nykytila

Tekninen tuki tulee kunnan ICT-asiantuntijalta. Pedagoginen tuki tulee lukion pedagogiselta ohjaajalta. Opettajien muutosrohkeutta tuetaan kollegiaalisella tuella, opettajat jakavat keskenään osaamistaan.

Kaikilla lukion opiskelijoilla on tietokoneitten käyttöoikeus ja he käyttävät niitä oppitunneilla opiskelussa. Kurssivalinnat ja uusintoihin ilmoittautuminen tapahtuvat wilman avulla.

Tavoitteet ja toimenpiteet 2016-2020

Aika	Tavoitteet	Toimenpiteet	Toimeenpano / vastuut
2016-2017	Kollegiaalisen tv-tuen lisääminen. Uusilla opiskelijoilla on omat tietokoneet käytössä oppitunneilla.	Kerran kuukaudessa järjestetään erillinen aika uusien ideoiden esittelyyn.	
2017-2018			
2018-2019			
2019-2020			

Seuranta ja arviointi

Opettajainkokouksissa arvioidaan tv-tuen tarvetta ja saantia. Henkilökunnalle ja opiskelijoille suunnatuissa kyselyissä saadaan palautetta tuen tarpeesta

4.2 Verkko-oppimisympäristö

Nykytila

Oppimisympäristöinä voidaan käyttää mm. google classroomia, peda.nettiä, moodlea sekä kustantajien omia oppimisalustoja. Hallinnossa on kurre ja primus-ohjelmat sekä wilma.

Tavoitteet ja toimenpiteet 2016-2020

Seuranta ja arviointi

Opettajainkokouksissa ja henkilökunnalle suunnatuissa kyselyissä arvioidaan oppimisympäristön käyttöä (helppokäyttöisyys, tekniset ongelmat, osaaminen).

4.3 Laitteet, verkot, ohjelmistot

Nykytila

Laitteita: tietokoneita, kaikissa luokissa älytykit, älytaulut, tietokoneet, ja dokumenttikamerat.
Lukiolla on langaton verkko, mikä mahdollistaa opiskelijoiden omien kannettavien koneiden verkkoyhteydet.

Tavoitteet ja toimenpiteet 2016–2020

Aika	Tavoitteet	Toimenpiteet	Toimeenpano / vastuut
------	------------	--------------	-----------------------

2016-2017	Etäopetuksen sujuvuuden parantaminen. Parannetaan luokkien langatonta verkkoa	Tehdään yhteinen tarve-esityslista Vesannon kanssa, joka toimitetaan ICT-tuelle hinnan arvioimiseksi (suuret näytöt, kannettavia tietokoneita 10 kpl ja kuulokkeita, langaton verkko-antenneja lisää?) Olemassa olevien tietokoneiden järkevä asemointi sekä uusien virtajohtojen hankinta.	tv-ryhmä Kaupungin mikrotuki
2017-2018			
2018-2019			
2019-2020			

Seuranta ja arviointi

Seurataan laitteiston hankinnan toteutumista tehdyn suunnitelman mukaan.

5. Yhteistyöverkostot

Nykytila

Lukio toimii yhteistyössä Isoverstaan ja pienten lukioiden verkoston kanssa. Tiivistä yhteistyötä tehdään erityisesti Sisä-Savon lukioiden kanssa.

Tavoitteet ja toimenpiteet 2016-2020

Aika	Tavoitteet	Toimenpiteet	Toimeenpano / vastuut
2016-2017	Tiivistää Sisä-Savon lukioiden välistä verkostomaista toimintaa	Etäopetukseen samaan aikaan alkavat ja loppuvat oppitunnit eri lukioissa.	Rehtori
2017-2018			
2018-2019			
2019-2020			

Seuranta ja arviointi

Yhteistoimintaan käytetty aika ja toimenpiteet dokumentoidaan ja niitä arvioidaan yhteispalaverissa vuosittain.

Pohdintoja etäopetuksen kehittämistavoitteista ja toimenpiteistä vuodelle 2016- 2020

- Kaikissa seutukunnan koulukiinteistöissä on vähintään 100 Mbit/s. Isossa yksiköissä tulisi olla 1 Gbit/s verkkoyhteys.

- Koulujen käyttämä verkkokaista on erotettu kunnan muiden toimialojen kaistasta.
- Kaikissa kouluissa on käytössä oppilaiden omille laitteille avoin, kattava ja toimintavarma langaton verkko.
- Perustetaan seudullinen tv-ryhmä, joka ohjaa yhteistä kehittämistä ja arvioi tv-suunnitelman toteutumista. Ryhmän vetäjäksi resursoidaan yhteinen tv-koordinaattori.
- Synkronoidaan Opeka (tai vastaavien) -kyselyjen toteutus, jotta kehittämisen tueksi saadaan luotettavaa tietoa.
- Järjestetään kuntien pedagogisille tukihenkilöille koulutus- ja verkostoitumistilaisuuksia ja kehitetään yhteistyössä pedagogisten tukihenkilöiden toimintamalli ja -vertaisverkosto.
- Järjestetään pilvipalveluun materiaalipankki Sisä-Savon opettajille
- BYOD mukaan lukien lähestytään 1:1 laite per oppilas –suhdetta.
- pyritään lisäämään sähköistä materiaalia.
- Koulutuksen järjestäjät varmistavat tukipalveluiden kattavuuden määrittämällä selkeästi toimijoiden välisen vastuunjaon ja riittävät resurssit.
- Seurataan tv-suunnitelmaan liittyvien koulutuspäivien kertymistä oppilaitos-, kunta ja seututasolla.